

Ratifikacija protokolov Alpske konvencije v Švici propadla?

Komisija za okolje pri švicarskem Svetu kantonov je zavrnila ratifikacijo vseh devetih izvedbenih protokolov Alpske konvencije. Svet kantonov, nato pa še zvezni parlament bosta o tem odločala to zimo.. [Več na strani 1](#)

7. alpska konferenca v Meranu bo odločilnega pomena

Alpska konferenca, na kateri se srečujejo ministri za okolje iz vseh alpskih držav, poteka vsako drugo leto. Letos se bo to zgodilo 19. in 20. novembra. Na dnevnem redu so pomembne točke, npr. ustanovitev stalnega sekretariata Alpske konvencije. [Več na strani 2](#)

Bazna predora pod Gotthardom in Lötschbergom: gradnja se je začela!

7. novembra so se na gradbišču Bogio/ Pollegio v Švici pričela dela za izkop baznega predora pod Gotthardom. Po manjši slovesnosti je zabrnel stroj za vrtanje predorov tipa S 210, ki naj bi do leta 2005 izkopal hribine v dolžini 15 km v vzhodni predorski cevi vse do Faida.. [Več na strani 3](#)

Ratifikacija protokolov Alpske konvencije v Švici propadla?

Komisija za okolje pri švicarskem Svetu kantonov je zavrnila ratifikacijo vseh devetih izvedbenih protokolov Alpske konvencije. Svet kantonov, nato pa še zvezni parlament bosta o tem odločala to zimo.

Komisija za okolje, prostorsko načrtovanje in energijo (UREK) švicarskega Sveta kantonov je 11. novembra sklenila Svetu kantonov z osmimi glasovi za in tremi vzdržanimi glasovi priporočiti, naj devet izvedbenih protokolov Alpske konvencije ne ratificira. UREK se namreč boji, da bi Švica lahko izgubila možnost samostojnega odločanja o svojem notranjem pravu v trenutku, ko bi protokoli zanj postali pravno zavezujoči. V Avstriji, Lihtenštajnu in Nemčiji, kjer so ratificirali že vse protokole, takih pomislekov niso imeli. Avstrijski in nemški parlament sta za ratifikacijo glasovala celo brez enega samega glasu proti.

Sicer pa omenjena komisija, kot je izjavil njen predsednik Christoffel Brändli, še vedno podpira cilje Alpske konvencije, ki jo je Švica ratificirala leta 1999 in katere osnovni cilj je varovanje alpskega prostora in spodbujanje njegovega trajnostnega razvoja. Izvedbeni protokoli, predloženi v ratifikacijo, naj bi presegali urejanje izvedbenih vprašanj in vprašanja pristojnosti ter vsebovali zavezujoče materialne predpise. Po mnenju komisije mora biti Švici omogočeno, da cilje Alpske konvencije samostojno in postopoma prenese v svoje notranje pravo. V nasprotju s tem naj bi minister za okolje Moritz Leuenberger vedno zagotavljal, da zaradi protokolov ne bo treba usklajevati obstoječih zakonov, saj protokoli ne presegajo obstoječe nacionalne zakonodaje.

CIPRA Švica je kot švicarski nacionalni odbor Mednarodne komisije za varstvo Alp v posebni izjavi obtožila UREK, da s svojo odločitvijo švicarsko državo glede političnega odločanja o Alpah odriva na stranski tir in da je Lugano, ki kandidira za sedež stalnega sekretariata Alpske konvencije, zaradi tega izgubil vse možnosti, da bi bil izbran. Odločitev o sedežu stalnega sekretariata bo sprejeta na 7. alpski konferenci okoljskih ministrov alpskih držav, ki bo 19. novembra v Meranu.

http://www.parlament.ch/D/dossiers/alpenkonvention/alpenkonvention.htm?servle_t=get_content (de).

Vsebina

Ratifikacija protokolov Alpske konvencije v Švici propadla? [1](#)

7. alpska konferenca v Meranu bo odločilnega pomena [2](#)

Preplah zaradi Marmolade [2](#)

Gore in okolje deset let po Riu [2](#)

Bazna predora pod Gotthardom in Lötschbergom: gradnja se je začela! [3](#)

Tovornjaki še vedno raje uporabljajo predor Fréjus [3](#)

Papež poziva k rešitvi zemlje in gorskega sveta [3](#)

Kako „težak“ je vaš življenjski slog? [3](#)

O tem in onem [4](#)

Prireditve [4](#)

7. alpska konferenca v Meranu bo odločilnega pomena

Alpska konferenca, na kateri se srečujejo ministri za okolje iz vseh alpskih držav, poteka vsako drugo leto. Letos se bo to zgodilo 19. in 20. novembra. Na dnevnem redu so pomembne točke, npr. ustanovitev stalnega sekretariata Alpske konvencije.

Najpomembnejša odločitev, na katero je bilo treba čakati vrsto let, je določitev sedeža bodočega stalnega sekretariata. Po enajstih letih delovanja sekretariata, ki je menjaval svoj sedež, bo končno ustanovljen stalni urad. Za stalni sedež kandidirajo naslednja alpska mesta: Bolzano/Bozen v Italiji, Grenoble v Franciji, Innsbruck v Avstriji, Lugano v Švici in Maribor v Sloveniji. Temu bo sledila še izvolitev začasnega generalnega sekretarja za Alpsko konvencijo.

Druga pomembna tema pa je nadaljnje delovanje v okviru priprav na izdelavo protokola o prebivalstvu in kulturi. Sprejeta naj bi bila namreč odločitev o ustanovitvi posebne delovne skupine, ki bo zadolžena za pripravo omenjenega protokola. Doslej je sicer že obstajala delovna skupina, ki je zbiral pomembnejše gradivo o tej temi, vendar pa so se njeni člani srečali samo enkrat. Pomembna točka dnevnega reda bo tudi opredelitev mehanizma za nadzorovanje izvajanja Alpske konvencije.

18. novembra bodo imeli v meranski palači Esplanade vsi, ki jih seveda to področje tudi zanima, priložnost, da si ustvarijo predstavo o dejavnostih, pobudah in projektih, katerih poglobitveni cilj je izvajanje Alpske konvencije. V dopoldanskem času bo na programu najprej splošna predstavitev Alpske konvencije, nato pa bo delovna skupina za cilje kakovosti okolja v Alpah predstavila mednarodni skupni projekt za izdelavo Karpatske konvencije kakor tudi čezmejno pobudo za varstvo Mont Blanca. Popoldne se bodo predstavile organizacije Mreža zavarovanih območij v Alpah, Via Alpina in Omrežje občin Povezanost v Alpah. Predstavitve so namenjene širši javnosti, prispevale pa naj bi tudi k izmenjavi informacij in izkušenj med pristojnimi iz lokalnih upravnih organov in vsemi, ki jih „zaposluje“ izvajanje konvencije.

Preplah zaradi Marmolade

Italijanska podružnica organizacije Mountain Wilderness (MW) je izrazil zaskrbljenost za usodo Marmolade, zadnjega velikega ledenika v Dolomitih. Okoljevarstvena organizacija se sedaj boji, da si politične sile prizadevajo pridobiti dovoljenje za gradnjo nove vzpenjače, ki naj bi kraj Malga Ciapela povezovala s Punto Rocco, in za gradnjo novih žičnic, ne da bi bili pri tem izdelan dolgoročni razvojni načrt. Potem ko sta se pred šestimi meseci dežela Veneto in avtonomna pokrajina Trento dogovorili o poteku skupne meje, je celotno področje ledenika pripadlo Trentu. Avtonomna pokrajina neprizadeto posluša pozive okoljevarstvenikov, zanima pa jo samo izkoriščanje ledenika v turistične namene.

MW je v zvezi s tem predlagala, da bi za Marmolado oblikovali Agendo 21, katere poglobitveni cilj bi moral biti ovrednotenje okolja in krajine. V ta namen je svetovalcem za področje turizma deželi Veneto in avtonomni pokrajini Trento poslala uradno pismo. Že od leta 1998 dalje zahteva MW ustanovitev okrogle mize, ki bi v enaki meri upoštevala interese tako okoljskih organizacij kakor tudi javnih ustanov, podjetnikov, alpinistov in državljanov. Do danes pa se pobuda za ustanovitev Zveze za Marmolado ni premaknila niti »za centimeter«. Več informacij pri Luigiju Casanovi, podpredsedniku MW, na e-naslovu: cgil.fiemmefassa@virgilio.it

Ledenik na Marmoladi

© Alpeninitiative 2002

Gore in okolje deset let po Riu

Mednarodna konferenca „Gore in okolje – deset let po Riu“, ki je potekala v Aosti v Italiji, je končana. Prvi dan so udeleženci obravnavali mednarodnopravne sporazume, ki se nanašajo na varstvo okolja in gora. Drugi dan konference, ki je bil posvečen varstvu gorskih območij v Evropi, je bila osrednja tema razprav Alpska konvencija.

Razpravljavci so poudarili, da se Evropska unija, ki je sicer podpisala Alpsko konvencijo, sedaj iz teh procesov umika, Alpe pa še vedno vidi le kot oviro za promet. Prav tako so ugotovili, da je Alpska konvencija, ki se od vseh drugih pogodb razlikuje v tem, da upošteva tudi dejavnosti človeka, postala vzor za primerljive pobude za varovanje drugih gorskih območij kot npr. Karpatov.

Bazna predora pod Gotthardom in Lötschbergom: gradnja se je začela!

7. novembra so se na gradbišču Bogio/ Pollegio v Švici pričela dela za izkop baznega predora pod Gotthardom. Po manjši slovesnosti je zabrnel stroj za vrtanje predorov tipa S 210, ki naj bi do leta 2005 izkopal hribine v dolžini 15 km v vzhodni predorski cevi vse do Faida. Vrtalni stroj S-210 je trenutno najdaljši na svetu, dolg je kar 410 metrov, težak pa več kot 3000 ton. Opremljen je z vsemi napravami za izkopavanje hribin kakor tudi za njihovo zavarovanje. Izkopna dela se bodo nadaljevala januarja prihodnje leto v Bodiou, opravili pa jih bodo v zahodni cevi z drugim strojem za vrtanje predorov.

Skorajda istočasno, torej 11. novembra, je v švicarskem Stegu valajsko stran Lötschberga prebila vrtalna garnitura, s katero so bila opravljena izkopna dela med Stegom in prihodnjo glavno osjo lötschberškega predora na razdalji 9 km in ki jo bodo sedaj demontirali.

Na gotthardski osi je otvoritev predora predvidena šele v letu 2014, stroški gradnje naj bi znašali 7,7 mrd. frankov. Predor Lötschberg naj bi v skladu z načrti dokončali leta 2007, stroški gradnje tega predora pa bodo dosegli 3,3 mrd. frankov.

Viri in nadaljnje informacije: Le Nouvelliste z dne 9.11.2002 ; <http://www.neat.ch> (de/fr/it/en).

Stroj za vrtanje predorov S-210

© Alp Transit Gotthard AG

Tovornjaki še vedno raje uporabljajo predor Fréjus

Montblanški predor je od 25. junija 2002 ponovno odprt za vsa vozila, potem ko je bil kar tri leta zaprt zaradi posledic hude prometne nesreče, ki se je zgodila v njem. Ob ponovnem odprtju so francoske in italijanske oblasti izrazile željo, da bi v prihodnje 65 % tovornega prometa potekalo skozi predor Fréjus, 35 % pa skozi montblanški predor. 7. novembra sta se v Rimu srečala francoski in italijanski minister za promet in pri tem ugotovila, da se za pot skozi montblanški predor odloči samo 10 % tovornjakov. Zaradi ukrepov urejanja prometa v predoru in izmeničnega tovornega prometa kakor tudi zaradi gradbenih del, ki jih izvajajo na cesti v smeri proti Chamonixu, je le-ta postal manj zanimiva tranzitna pot v primerjavi s predorom Fréjus, pri katerem v tem pogledu ni nikakršnih omejitev.

Medvladna komisija s predstavniki obeh držav, ki je zadolžena za področje čezalpskega tovornega prometa, mora do konca tega leta predložiti predloge ukrepov, ki bodo v prometne tokove na obeh tranzitnih straneh med Francijo in Italijo ponovno vnesli potrebno ravnotežje.

Vir: Le Monde z dne 08.11.2002

Papež poziva k rešitvi zemlje in gorskega sveta

Prejšnjo nedeljo - na zahvalni dan - je papež Janez Pavel II pred molitvijo vernike spomnil, da je „ohranitev stvarstva naloga, s katero bi se moral istovetiti vsakdo od nas“. Pozval je k resničnemu kulturnemu preobratu in poudaril, da je treba preiti od „nepremišljenega izkoriščanja naravnih virov k odgovornemu upravljanju z dobrinami, ki jih ponuja stvarnik.“ Spomnil se je lastnih korenin, ki izhajajo iz gora, in zahvalni dan posvetil gorskemu svetu, „temu čudovitemu daru za človeštvo.“ Nazadnje je še poudaril, da „gore niso samo kraj počitka in preživljanja počitnic, temveč mnogim predstavljajo kraj, kjer opravljajo svoje vsakdanje težko delo, pogosto v samotni in odmaknjenosti. Gore je treba spoštovati, ljubiti in varovati, saj so skupna dobrina, njihova neokrnjenost pa je dragocena za vse človeštvo“.

Vir: La Stampa z dne 11.11.2002

Kako „težak“ je vaš življenjski slog?

WWF Švica je pripravila interaktivno igro, v kateri lahko vsakdo izračuna svoj okoljski odtis (ecological footprint) na zemeljski površini. S pomočjo vprašanj se sprehodimo po našem vsakdanjiku, obenem pa je to tudi priložnost za razmislek o lastnih navadah in o vprašanjih, ki se navezujejo na trajnostni razvoj. Če bi vsi prebivalci sveta živeli tako, kot živi povprečen Švicar, bi potrebovali kar 2,6 planeta za zadovoljitev potreb celotnega človeštva. Na vrhu lestvice so Združene države Amerike (skoraj 6 planetov), na dnu pa Bangladeš (0,3 planeta).

Na koncu testa so priporočila, kaj lahko posameznik stori za kakovostnejši in okoljsko ustrežnejši slog življenja. S tem, ko se bodo sodelujoči sami zavezali, da bodo v lastnem življenju v večji meri upoštevali trajnostna načela, bodo storili nekaj dobrega za Zemljo. Hkrati pa lahko še sodelujejo v nagradni igri.

Več na spletni strani: <http://www.footprint.ch> (de/fr/it).

O tem in onem

Odprtje potujoče avtoceste med Münchnom in Bolzanom

11. novembra je bavarski minister za promet Otto Wiesheu skupaj z vodstvom italijanskega železniškega prevoznega podjetja Bertani odprl novo potujočo avtocesto. Ob tem dogodku so na tiskovni konferenci predstavili novo zasnovo, načrte za prihodnost ter okvirne pogoje delovanja. Od sedaj naprej bo na razdalji med Münchnom in Bolzanom vsak teden vozilo 12 vlakovnih kompozicij, kar bo nadomestilo približno 500 voženj s tovornimi vozili. Ukrep je prispevek k omejitvi stalne rasti cestnega tovornega prometa čez Brennerski prelaz.

Vir: Bavarsko državno ministrstvo za gospodarstvo, promet in tehnologijo z dne 8.11.2002

Elektrika iz sončne energije na območju Alp

V avstrijskem Blonsu na 900 metrih nadmorske višine gradijo največji fotovoltaični sistem v Evropi. Na planini Hügga v dolini Grosses Walsertal naj bi tako spomladi prihodnje leto postavili 23 posameznih objektov s po 20 kilovati. Na površini, ki meri skupaj 2,4 ha, naj bi 304 paneli dosegli moč 460 kilovatov. Zaradi višinske lege in mehanskega optimiranja kota sončnega obsevanja bo večja tudi učinkovitost celotnega sistema, zaradi česar lahko pričakujemo, da bo čas amortizacijske dobe trajal od 12 do 14 let.

Viri: Vorarlberger Nachrichten z dne 11.11.2002, Nikolaus Bertl z dne 11.11.2002

Tekmovanje v spustu z gorskimi kolesi

V nemškem Schwarzenbachu je potekalo prvo bavarsko prvenstvo v gorskem kolesarstvu, in sicer v disciplini „downhill“ (spust). Na nekdanji smukaški progi, kjer nagib terena doseže do 60 %, zaradi pomanjkanja snega v zadnji smučarski sezoni ni bilo mogoče več organizirati tekmovanj. Tekmovanja v gorskem kolesarstvu na 798 metrih nadmorske višine na Döbrabergu se je udeležilo 50 kolesarjev.

Viri: SZ z dne 11.11.2002 in <http://www.schwarzenbach-wald.de/downhill/> (de).

Raziskava o ekoloških vplivih športnih prireditev v naravnem okolju: primer gorskega kolesarstva

Vidna škoda, ki je posledica izvajanja športnih dejavnosti v naravnem okolju, kot so npr. gorskokolesarske dirke, kjer je število gledalcev veliko, je večinoma manjšega obsega in kratkoročna. To je osnovno spoznanje raziskave, ki jo je po naročilu nemškega Zveznega urada za okolje (UBA) opravila Nemška visoka šola za šport iz Kölna. Sicer povzroča ta športna disciplina precejšnje poškodbe tal in deluje v posameznih primerih moteče za rastlinski in živalski svet, vendar pa to ne pušča trajnih poškodb v naravnem okolju – seveda pod pogojem, da so pri pripravi na tovrstne prireditve v zadostni meri upoštevani ekološki interesi ter da je preprečena nenadzorovana in nepravilna raba zemljišč. Raziskava vsebuje tudi konkretna priporočila za ekološko ustrezno ravnanje organizatorjev športnih prireditev. Vir (tu lahko tudi naročite publikacijo): <http://www.umweltbundesamt.de> (de)

2 milijona frankov za avtovlake skozi predor pod Simplonom

Parlament švicarskega kantona Valais je 7. novembra odobril 2 milijona frankov za nakup železniških vagonov, ki se bodo uporabljali za prevoz vozil skozi Simplonski predor. Finančna sredstva so namenjena za vzpostavitev učinkovitega sistema avtovlakov. Projekt je naletel na podporo zlasti v turističnem gospodarstvu, saj bo tako mogoče iz italijanskega Piemonta v Valais pripotovati tudi ob dnevih, ko prelaz zaradi snežnih razmer ne bo prevozen.

Vir: Le Nouvelliste z dne 12.11.2002

Prireditve

Mednarodno in interdisciplinarno srečanje „Zgoščevanje naselij proti razpršeni gradnji“. Bolzano/Bozen (I), 16.11.2002. Organizator: Oddelek za okolje, energijo, urejanje prostora in informatiko. Nadaljnje informacije na spletnih naslovih: <http://www.provinz.bz.it/t-energie> (de), <http://www.provincia.bz.it/c-energia> (it)

Razstava „Krasni novi alpski svet“. Dom kulture v Kamniku (Slovenija), 18.-28.11.2002. Nadaljnje informacije: CIPRA-Slovenija (tel. 00 386 1 200 78 00 (int. 209), e-naslov: cipra@gozdis.si) ali Dom kulture (tel.: 00 386 1 839 76 06, e-naslov: info@domkulture.org)

Tematski večer na televizijskem kanalu ARTE: **Planine žarijo, ledeniki se talijo**. 19.11.2002 ob 20.45. Filmi: Solo za Bubendorferja – kariera med goro in poslovno dejavnostjo; Alpe kot mora - Monts et martyrs; Mi ostajamo! Kmečke zgodbe z gora. Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.arte-tv.com> (de/fr).

Delavnica o trajnostnem prometu v Gornji Renski dolini. Sodeluje Markus Maibach. Schaan/FL, 7.12.2002. Informacije in zbirno poročilo o raziskavi na spletni strani: <http://www.vcs-gr.ch/netzwerka13/Mitteilungen/Studie.html> (de). Prijava: stefangrass@spin.ch

Konferenca „Monaco World Summit“. Monte Carlo (Monako), 8.-10.12.2002. Organizator: World Mountains Forum. Nadaljnje informacije na spletnem naslovu: <http://www.cmf.ch> (en/fr).